

t.a.v. De Minister-President

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum
13 december 2022

Onze referentie
4305197

Kopie aan

notitie

Beslisnota tweede kabinetsreactie op uitkomsten
historisch onderzoek Indonesië

Medeparaaf

Beslisnota tweede kabinetsreactie op uitkomsten historisch onderzoek Indonesië

1. Aanleiding

- In februari dit jaar kwamen de eerste delen van het grote historische onderzoek naar de dekolonisatie van Indonesië uit. Door het kabinet is daarop gereageerd waarbij onder meer excuses zijn gemaakt aan eenieder die met de gevolgen van de koloniale oorlog heeft moeten leven. Dat excuus betrof ook de veteranen en hun naasten.
- Nadien zijn nog twee deelstudies verschenen waaronder één over de bersiap. Bovendien is volop maatschappelijk debat gevoerd. In deze reactie staat het kabinet stil bij de onderwerpen die in dit debat bijzondere aandacht kregen

2. Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met en ondertekenen van de bijgevoegde aanbiedingsbrief bij de kabinetsreactie. De Ministerraad stemde op 9 december jl in met kabinetsreactie

3. Kernpunten

Zie hieronder.

4. Toelichting

- Het kabinet houdt vast aan de constatering dat de term Bersiap een plaats heeft en houdt in het Nederlandse collectieve geheugen. Tevens tekent zij

op grond van het nieuwe onderzoek aan dat naast Nederlandse, Indo-Europese en Molukse slachtoffers, ook Indonesische en Chinese burgers slachtoffer werden van het extreme geweld in deze periode.

- Het kabinet benadrukt nogmaals dat de eerder gemaakte excuses ook het overgrote deel van de veteranen betrof. Zij kregen immers ook te maken met de gevolgen van de koloniale oorlog. Dat geldt ook voor de Indische en Molukse gemeenschap voor de kille ontvangst die hen ten deel viel toen zij zich na afloop van de oorlog in Nederland vestigden.
- Voorts constateert het kabinet dat sommige vormen van extreem geweld die in de periode 1945-1949 zijn gebruikt, zoals marteling en buitengerechterlijke executies, wanneer tegenwoordig gepleegd, als oorlogsmisdrijven zouden worden aangemerkt, maar dat het juridische kader destijds dat begrip nog niet kende. Het laten verjaren van misdrijven gepleegd in de dekoloniatieoorlog wordt in strijd genoemd met de huidige inzet van het kabinet tegen straffeloosheid van oorlogsmisdrijven.
- Voor bijzondere categorieën van dienstweigeraars en bevelweigeraars wordt door het kabinet de gelegenheid geboden hun casus te laten onderzoeken door het Nederlands Instituut voor Militaire Historie.
-